

ప్రథమ కాణ్డే - సప్తమ ప్రశ్నః

హరిః॥ పాకయజ్ఞమితిపాక-యజ్ఞమ్ । వై । అన్వితీ । అహితాగ్నేరిత్యాహిత-
 అగ్నేః । పశవః । ఉపేతి । తిష్ఠన్తే । ఇదా । ఖలు । వై । పాకయజ్ఞమితిపాక-యజ్ఞః । సా ।
 ఏషా । అన్తరా । ప్రయాజానూయాజానితిప్రయాజ-అనూయాజాన్ । యజమానస్య ।
 లోకే । అవహితేత్యవ-హితా । తామ్ । అహ్రాయమాణామిత్యా-హ్రాయమాణామ్ । అభీతి ।
 మన్తయేత । సురూపవర్షవర్షఇతిసురూప-వర్షవర్షే । ఏతి । ఇహి । ఇతి । పశవః । వై ।
 ఇదా । పశూన్ । ఏవ । ఉపేతి । హ్వయతే । యజ్ఞమ్ । వై । దేవాః । అదుహన్ । యజ్ఞః ।
 అనురాన్ । అదుహత్ । తే । అనురాః । యజ్ఞదుగ్ధాఇతియజ్ఞ-దుగ్ధాః । పరేతి । అభవన్తే ।
 యః । వై । యజ్ఞస్య । దోహమ్ । విద్వాన్ ॥౧॥ యజతే । అపీతి । అన్యమ్ । యజమానమ్
 దుహే । సా । మే । సత్యా । ఆశీరిత్యా-శీః । అన్య । యజ్ఞస్య । భూయాత్ । ఇతి । ఆహ ।
 ఏషః । వై । యజ్ఞస్య । దోహః । తేన । ఏవ । ఏనమ్ । దుహే । ప్రతా । వై । గౌః । దుహే ।
 ప్రతా । ఇదా । యజమానాయ । దుహే । ఏతే । వై । ఇదాయై । స్తనాః । ఇదా ।
 ఉపహితేత్యవ-హితా । ఇతి । వాయుః । వధుః । యర్హి । హేతా । ఇదామ్ । ఉపహ్వయేత
 త్యవ-హ్వయేత । తర్హి । యజమానః । హేతారమ్ । ఈక్షమాణః । వాయుమ్ । మనసా
 ర్హయేత్ ॥ ౨ ॥ మాత్రే । వధుమ్ । ఉపావస్థుజతీత్యవ-అవస్థుజతి । నర్వేణ । వై ।
 యజ్ఞేన । దేవాః । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । ఆయన్తే । పాకయజ్ఞేనేతి పాక-
 యజ్ఞేన । మనుః । అత్రామ్యత్ । సా । ఇదా । మనుమ్ । ఉపావర్తతేత్యవ-అవర్తత । తామ్
 దేవాసురాఇతిదేవ-అసురాః । ఏతి । అహ్వయన్తే । ప్రతీరీమ్ । దేవాః । పరాదీమ్ । అనురా

సా । దేవాన్ । ఉపావర్తతేత్యుప-అవర్తత । పశవః । వై । తత్ । దేవాన్ । అవృణత । పశవః ।
 అసురాన్ । అజహుః । యమ్ । క్రామయేత । అపశుః । స్యాత్ । ఇతి । పరాచీమ్ । తస్య ।
 ఇదామ్ । ఉపేతి । హ్వయేత । అపశుః । ఏవ । భవతి । యమ్ ॥౩॥ క్రామయేత । పశుమానితి
 పశు-మాన్ । స్యాత్ । ఇతి । ప్రతీచీమ్ । తస్య । ఇదామ్ । ఉపేతి । హ్వయేత । పశుమానితి
 పశు-మాన్ । ఏవ । భవతి । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । సః । తు । వై । ఇదామ్ ।
 ఉపేతి । హ్వయేత । యః । ఇదామ్ । ఉపహాయేత్యుప-హాయ । ఆత్మాసమ్ । ఇదాయామ్ ।
 ఉపహ్వయేతేత్యుప-హ్వయేత । ఇతి । సా । నః । ప్రియా । సుప్రతూర్తిరితి సు-ప్రతూర్తిః ।
 మహోనీ । ఇతి । ఆహ । ఇదామ్ । ఏవ । ఉపహాయేత్యుప-హాయ । ఆత్మాసమ్ । ఇదాయామ్ ।
 ఉపేతి । హ్వయేత । వ్యస్తమితి వి-అస్తమ్ । ఇవ । వై । ఏతత్ । యజ్ఞస్య । యత్ । ఇదామ్ ।
 సామి । ప్రాశస్తీతి ప్ర-అశస్తీ ॥౪॥ సామి । మార్తయన్తే । ఏతత్ । ప్రతీతి । వై । అసురాణామ్ ।
 యజ్ఞః । వీతి । అచ్యుద్యత । బ్రహ్మణా । దేవాః । సమితి । అదధుః । బృహస్పతిః । తనుతామ్ ।
 ఇమమ్ । నః । ఇతి । ఆహ । బ్రహ్మ । వై । దేవాసామ్ । బృహస్పతిః । బ్రహ్మణా । ఏవ ।
 యజ్ఞమ్ । సమితి । దధాతి । విచిన్నమితి వి-చిన్నమ్ । యజ్ఞమ్ । సమితి । ఇమమ్ । దధాతు
 ఇతి । ఆహ । సస్త్యా ఇతి సమ్-తత్యై । విశ్వే । దేవాః । ఇహ । మాదయన్తామ్ । ఇతి । ఆహ
 సస్త్యేతి సమ్-తత్యై । ఏవ । యజ్ఞమ్ । దేవేభ్యః । అన్వీతి । దిశతి । యామ్ । వై ॥ ౫ ॥
 యజ్ఞే । దక్షిణామ్ । దదాతి । తామ్ । అస్య । పశవః । అను । సమితి । క్రామన్తి । సః । ఏషా
 ఈజానః । అపశుః । భావుకః । యజమానేన । భటు । వై । తత్ । కార్యమ్ । ఇతి । అహుః ।
 యథా । దేవత్రీతీదేవ-త్రా । దత్తమ్ । కుర్వీత । ఆత్మన్ । పశూన్ । రమయేత । ఇతి ।

బ్రహ్మ . పిన్వస్వ . ఇతి . అహ . యజ్ఞః . వై . బ్రహ్మ . యజ్ఞమ్ . ఏవ . తత్ . మహాయజ్ఞః .
అథోఇతి . దేవత్రేతిదేవ-త్రా . ఏవ . దత్తమ్ . కురుతే . ఆత్మన్న . పశూన్ . రమయన్ .
దదతః . మే . మా . క్షాయ . ఇతి . అహ . అక్షితిమ్ . ఏవ . ఉపేతి . ఏతి . కుర్వతః . మే .
మా . ఉపేతి . దసత్ . ఇతి . అహ . భూమాసమ్ . ఏవ . ఉపేతి . ఏతి . ॥ ౬ ॥

॥ విద్యాన్వాయేద్యవతి యం ప్రాశ్నన్తియాంవైమ ఏకాన్నవిగేశతిశ్చ ॥ ౧ ॥

సగ్గోత్రవాఇతిసమ్-శ్రవాః . హ . సౌవర్చనసః . తుమిజ్జమ్ . ఓపోదితిమిత్వా .
ఉదితిమ్ . ఉవాచ . యత్ . సత్రిడామ్ . హోతా . అభూః . కామ్ . ఇదామ్ . ఉపేతి .
అవ్వధాః . ఇతి . తామ్ . ఉపేతి . అప్సే . ఇతి . హ . ఉవాచ . యా . ప్రాచేనేతిప్ర-అనేస
దేవాన్ . దాధార . వ్యానేనేతివి-అనేస . మనుష్యాన్ . అప్రానేనేత్యప-అనేస . పితౄన్ . ఇతి
చినత్తి . సా . న . చినత్తి ౩ . ఇతి . చినత్తి . ఇతి . హ . ఉవాచ . శరీరమ్ . వై . అస్యై .
తత్ . ఉపేతి . అవ్వధాః . ఇతి . హ . ఉవాచ . గౌః . వై ॥ ౭ ॥ అస్యై . శరీరమ్ . గామ్ .
వావ . తా . తత్ . పరీతి . అవదతామ్ . యా . యజ్ఞే . దీయతే . సా . ప్రాచేనేతిప్ర-అనేస
దేవాన్ . దాధార . యయా . మనుష్యాః . జీవన్తి . సా . వ్యానేనేతివి-అనేస . మనుష్యాన్ .
యామ్ . పితృభ్యఇతిపితృ-భ్యః . ఘృన్తి . సా . అప్రానేనేత్యప-అనేస . పితౄన్ . యా .
ఏవమ్ . వేద . పశుమానితిపశు-మాన్ . భవతి . అథ . వై . తామ్ . ఉపేతి . అప్సే . ఇతి
హ . ఉవాచ . యా . ప్రజాఇతిప్ర-జాః . ప్రభవన్తిరితిప్ర-భవన్తిః . ప్రతీతి . అభవతిశ్చ
భవతి . ఇతి . అస్మిమ్ . వై . అస్యై . తత్ ॥ ౮ ॥ ఉపేతి . అవ్వధాః . ఇతి . హ . ఉవాచ .
ఓషధయః . వై . అస్యై . అస్మిమ్ . ఓషధయః . వై . ప్రజాఇతిప్ర-జాః . ప్రభవన్తిరితిప్ర-

భవన్తి : ప్రతి । ఏతి । భవన్తి : యః । ఏవమ్ । వేద । అన్నాదఇత్యన్న-అదః । భవతి । అథ
 వై । తామ్ । ఉపేతి । అహ్వే । ఇతి । హ । ఉవాచ । యా । ప్రజాఇతి ప్ర-జాః । పరాభవన్తిరితి
 పరా-భవన్తిః । అనుగృహ్యతీత్యను-గృహ్యతి । ప్రతీతి । అభవన్తిరిత్యా-భవన్తిః । గృహ్యతి ।
 ఇతి । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । వై । అస్మై । తత్ । ఉపేతి । అహ్వధాః । ఇతి । హ । ఉవాచ
 ఇయమ్ । వై । అస్మై । ప్రతిష్ఠేతిప్రతి-స్థా ॥ ౯౯ ॥ ఇయమ్ । వై । ప్రజాఇతిప్ర-జాః ।
 పరాభవన్తిరితిపరా-భవన్తిః । అన్వితి । గృహ్యతి । ప్రతీతి । అభవన్తిరిత్యా-భవన్తిః । గృహ్యతి
 యః । ఏవమ్ । వేద । ప్రతీతి । ఏవ । తిష్ఠతి । అథ । వై । తామ్ । ఉపేతి । అహ్వే । ఇతి ।
 హ । ఉవాచ । యస్మై । నిక్రమణఇతిని-క్రమణే । ఘృతమ్ । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । సజ్జీవన్తి
 రితిసమ్-జీవన్తిః । పిబన్తి । ఇతి । చినత్తి । సా । న । చినత్తి ౩ । ఇతి । న । చినత్తి । ఇతి ।
 హ । ఉవాచ । ప్రేతి । తు । జనయతి । ఇతి । ఏషః । వై । ఇదామ్ । ఉపేతి । అహ్వధాః । ఇతి
 హ । ఉవాచ । వృష్టిః । వై । ఇదా । వృష్టే వై । నిక్రమణఇతిని-క్రమణే । ఘృతమ్ । ప్రజాఇతి
 ప్ర-జాః । సజ్జీవన్తిరితిసమ్-జీవన్తిః । పిబన్తి । యః । ఏవమ్ । వేద । ప్రేతి । ఏవ । జాయతే
 అన్నాదఇత్యన్న-అదః । భవతి ॥ ౧౦ ॥

॥ గౌర్వాఅస్మై తత్రప్రతిష్ఠాహ్వధా ఇతివిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౨ ॥

ప్రరోక్షమితిపరః-అక్షమ్ । వై । అన్యే । దేవాః । ఇజ్యన్తే । ప్రత్యక్షమితిప్రతి-అక్షమ్ ।
 అన్యే । యత్ । యజతే । యే । ఏవ । దేవాః । ప్రరోక్షమితిపరః-అక్షమ్ । ఇజ్యన్తే । తాన్ ।
 ఏవ । తత్ । యజతి । యత్ । అన్వాహార్యమిత్త్యను-అహార్యమ్ । ఆహారతీత్యా-హారతి ।
 ఏతే । వై । దేవాః । ప్రత్యక్షమితిప్రతి-అక్షమ్ । యత్ । బ్రాహ్మణాః । తాన్ । ఏవ । తేన ।

ప్రీతాతి । అధోఽతి । దక్షిణా । ఏవ । అస్య । ఏషా । అధోఽతి । యజ్ఞస్య । ఏవ । ధిద్రమ్ ।
 అపీతి । దధాతి । యత్ । వై । యజ్ఞస్య । క్రూరమ్ । యత్ । విలిప్తమితివి-లిప్తమ్ । తత్ ।
 అన్వాహార్యేత్యను-అహార్యేణ ॥ ౧౦ ॥ అన్వాహారత్యను-అహరతి । తత్ । అన్వాహార్యస్యే
 త్యను- అహార్యస్య । అన్వాహార్యమిత్యన్వాహార్య-త్వమ్ । దేవదూతానిదేవ-దూతా ।
 వై । ఏతే । యత్ । ఋత్విజః । యత్ । అన్వాహార్యమిత్యను-అహార్యమ్ । అహారత్యా-హరతి ।
 దేవదూతానిదేవ-దూతాన్ । ఏవ । ప్రీతాతి । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । దేవేభ్యః ।
 యజ్ఞాన్ । వ్యాధిశదితివి-ఆదిశత్ । సః । రిరిదానః । అమన్యత । సః । ఏతమ్ । అన్వాహార్య
 మిత్యను-అహార్యమ్ । అభక్తమ్ । అపశ్యత్ । తమ్ । ఆత్మన్న । అధత్త । సః । వై । ఏషః ।
 ప్రాజాపత్యితిప్రాజా-పత్యః । యత్ । అన్వాహార్యేత్యను-అహార్యః । యస్య । ఏవమ్ ।
 విదుషః । అన్వాహార్యేత్యను-అహార్యః । ఆహ్రాయతఇత్యా-హ్రాయతే । సాక్షాదితి స-
 అక్షాత్ । ఏవ । ప్రజాపతిమితిప్రజా-పతిమ్ । ఋధ్నీతి । అపరిమితఇత్యపరి-మితః ।
 నిరుప్యితినిః-ఉప్యః । అపరిమితఇత్యపరి-మితః । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ప్రజాపతేరితి
 ప్రజా-పతేః ॥ ౧౧ ॥ ఆప్యే । దేవాః । వై । యత్ । యజ్ఞే । అకుర్వత । తత్ । అసురాః
 అకుర్వత । తే । దేవాః । ఏతమ్ । ప్రాజాపత్యమితిప్రాజా-పత్యమ్ । అన్వాహార్యమిత్యను-
 అహార్యమ్ । అపశ్యన్న । తమ్ । అన్వాహార్యేత్యను-అహరన్త । తతః । దేవాః । అభవన్న ।
 పరేతి । అసురాః । యస్య । ఏవమ్ । విదుషః । అన్వాహార్యేత్యను-అహార్యః । ఆహ్రాయత
 ఇత్యా-హ్రాయతే । భవతి । ఆత్మనా । పరేతి । అస్య । త్రాత్యవ్యః । భవతి । యజ్ఞేన । వై ।
 జ్యేష్ఠే । పతేష్ఠే । పూర్తి । యస్య । ఏవమ్ । విదుషః । అన్వాహార్యేత్యను-అహార్యః ।

అప్రాయతః-ప్రాయతే । సః । తు । ఏవ । ఇష్టాపూర్తితీప్త-పూర్తి । ప్రజాపతేరితి
 ప్రజా-పతిః । భాగః । అసి ॥ ౧౩ ॥ ఇతి । ఆహ । ప్రజాపతిమితిప్రజా-పతిమ్ । ఏవ ।
 భాగధేయేనేతిభాగ-ధేయన । సమితి । అర్థయతి । ఊర్ధ్వస్వాన్ పయస్వాన్ । ఇతి । ఆహ ।
 ఊర్ధ్వమ్ । ఏవ । అన్నిన్ । పయః । దధాతి । ప్రాణాపానావితిప్రాణ-అపానా మే । పాహి
 సమానవ్యానావితినమాన-వ్యానా । మే । పాహి । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ
 ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । అక్షితః । అసి । అక్షిత్యే । త్వా । మా । మే । క్షేప్తాః । అముత్ర ।
 అముష్మిన్ । లోకే । ఇతి । ఆహ । క్షీయతే । వై । అముష్మిన్ । లోకే । అన్నమ్ । ఇతః ప్రదానమి
 తీతః-ప్రదానమ్ । హి । అముష్మిన్ । లోకే । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । ఉపజీవన్తిత్యుప-జీవన్తి
 యత్ । ఏవమ్ । అభిమృశతీత్యభి-మృశతి । అక్షితిమ్ । ఏవ । ఏనత్ । గమయతి । న । అస్మా
 అముష్మిన్ । లోకే । అన్నమ్ । క్షీయతే ॥ ౧౪ ॥

॥ అన్వాహర్యేణ ప్రజాపతేరసి హ్యముష్మిన్లోకే పంచదశచ ॥ ౩ ॥

బర్హిషః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతిదేవ-యజ్యయా । ప్రజావానితిప్రజా-వాన్ ।
 భూయాసమ్ । ఇతి । ఆహ । బర్హిషా । వై । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ప్రజాఇతిప్ర-జాః
 అస్మజత । తేన । ఏవ । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । స్మజతే । నరాశగంసస్య । అహమ్ । దేవయజ్య
 యేతిదేవ-యజ్యయా । పశుమానితిపశు-మాన్ । భూయాసమ్ । ఇతి । ఆహ । నరాశగంసేన
 వై । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । పశున్ । అస్మజత । తేన । ఏవ । పశున్ । స్మజతే । అగ్నే
 సిష్టత్యతీతిసిష్ట-త్యతః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతిదేవ-యజ్యయా । ఆయుష్మాన్ ।
 యజ్ఞేన । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । గమేయమ్ । ఇతి । ఆహ । ఆయుః । ఏవ । ఆత్మన్ ।

ధత్తే । ప్రతీతి । యజ్ఞేన । తిష్ఠతి । దర్శశఘ్నార్థమాసయోరితీదర్శశ-పూర్వమాసయోః ॥ ౧౧౫ ॥
 వై । దేవాః । ఉజ్జీతిమిత్యత్-జితిమ్ । అను । ఉదితి । అజయన్తి । దర్శశఘ్నార్థ మాసాభ్యామితి
 దర్శశ-పూర్వమాసాభ్యామ్ । అనురాన్ । అపేతి । అనుదన్తి । అగ్నిః । అహమ్ । ఉజ్జీతిమి
 త్యత్-జితిమ్ । అను । ఉదితి । తేషమ్ । ఇతి । అహ । దర్శశఘ్నార్థమాసయోరితీదర్శశ-
 పూర్వమాసయోః । ఏవ । దేవతానామ్ । యజమానః । ఉజ్జీతిమిత్యత్-జితిమ్ । అను ।
 ఉదితి । జయతి । దర్శశఘ్నార్థమాసాభ్యామితిదర్శశ-పూర్వమాసాభ్యామ్ ॥ త్రాత్యన్యోన్ । అపేతి
 నుదతే । వాజవతీభ్యామితివాజ-వతీభ్యామ్ । వీతి । ధాహతి । అస్మిమ్ । వై । వాజ
 అస్మిమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే । ద్వాభ్యామ్ । ప్రతిష్ఠిత్యామితిప్రతి-ష్ఠిత్యై । యః । వై । యజ్ఞస్య
 ద్వా । దోహా । విద్వాన్ । యజతే । ఉభయతః ॥ ౧౧౬ ॥ ఏవ । యజ్ఞమ్ । దుహే । పురస్తాత్
 చ । ఉపరిష్ఠాత్ । చ । ఏషః । వై । అన్యః । యజ్ఞస్య । దోహః । ఇదాయామ్ । అన్యః । యర్హే
 హోతా । యజమానస్య । నామ । గృహ్తాయాత్ । తర్హే । బ్రూయాత్ । ఏతి । ఇమా ।
 అగ్న్యన్ । ఆశిషిత్యా-శిషః । దోహకామామితిదోహ-కామాః । ఇతి । సగ్గంస్తుతామితిసమ్-
 స్తుతాః । ఏవ । దేవతాః । దుహే । అథోమితి । ఉభయతః । ఏవ । యజ్ఞమ్ । దుహే । పురస్తాత్ ।
 చ । ఉపరిష్ఠాత్ । చ । రోహితేన । త్వా । అగ్నిః । దేవతామ్ । గమయతు । ఇతి । అహ । ఏతే । వై
 దేవాశ్చామిదేవ-అశ్వాః ॥ ౧౧౭ ॥ యజమానః । ప్రస్తరమితిప్ర-స్తరః । యత్ । ఏతైః । ప్రస్తర
 మితిప్ర-స్తరమ్ । ప్రహరతితిప్ర-హరతి । దేవాశ్చామిదేవ-అశ్వాః । ఏవ । యజమానమ్
 సుప్తర్గమితిసుప్త-గమ్ । లోకమ్ । గమయతి । వీతి । తే । ముజ్జామి । రక్షణా । వీతి ।
 రక్షిన్ । ఇతి । అహ । ఏషః । వై । అగ్నిః । విమోకమితివి-మోకః । తేన । ఏవ । ఏనమ్ । వీతి

ముఖ్యైః । విష్ణోః । శంయోరితి శమ్ - యోః । అహమ్ । దేవయజ్ఞయేతిదేవ -
యజ్ఞయా । యజ్ఞేన । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । గమేయమ్ । ఇతి । ఆహ । యజ్ఞః । వై ।
విష్ణుః । యజ్ఞే । ఏవ । అంతః । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । సోమస్య । అహమ్ । దేవయజ్ఞయేతిదేవ -
యజ్ఞయా । సురేతాఇతిసు-రేతాః ॥ ౧౮ ॥ రేతః । ధీష్ణియ । ఇతి । ఆహ । సోమః । వై ।
రేతోధాఇతిరేతః-ధాః । తేన । ఏవ । రేతః । అత్యన్న । ధత్తే । త్వష్టాః । అహమ్ । దేవయజ్ఞయేతి
దేవ-యజ్ఞయా । పశూనామ్ । రూపమ్ । పుష్పేయమ్ । ఇతి । ఆహ । త్వష్టా । వై । పశూనామ్ ।
మిథునానామ్ । రూపకృదితిరూప-కృత్ । తేన । ఏవ । పశూనామ్ । రూపమ్ । అత్యన్న ।
ధత్తే । దేవానామ్ । పత్నీః । అగ్నిః । గృహపతిరితి గృహ-పతిః । యజ్ఞస్య । మిథునమ్ ।
తయోః । అహమ్ । దేవయజ్ఞయేతి దేవ-యజ్ఞయా । మిథునేన । ప్రేతి । భూయాసమ్ ।
ఇతి । ఆహ । ఏతస్మాత్ । వై । మిథునాత్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । మిథునేన ॥ ౧౯ ॥
ప్రేతి । అజాయత । తస్మాత్ । ఏవ । యజమానః । మిథునేన । ప్రేతి । జాయతే । వేదః ।
అసి । విత్రిః । అసి । విదేయ । ఇతి । ఆహ । వేదేన । వై । దేవాః । అసురాణామ్ । విత్తమ్ ।
వేద్యమ్ । అవిన్తన్త । తత్ । వేదస్య । వేదత్వమితి వేద - త్వమ్ । యద్యదితియత్-యత్ ।
భ్రాతృవ్యస్య । అభిధ్యాయేదిత్యభి-ధ్యాయేత్ । తస్య । నామ్ । గృష్టియాత్ । తత్ । ఏవ ।
అస్య । సర్వమ్ । వృక్ష్యే । ఘృతవన్తమితి ఘృత-వన్తమ్ । కులాయినమ్ । రాయః । పోషమ్ ।
సహస్రిణమ్ । వేదః । దదాతు । వాజినమ్ । ఇతి । ఆహ । ప్రేతి । సహస్రిమ్ । పశూన్ । ఆప్నోతి
ఏతి । అస్య । ప్రజాయామితిప్ర-జాయామ్ । వాజీ । జాయతే । యః । ఏవమ్ । వేద ॥ ౨౦ ॥
॥ దర్శశ్రవార్థమాసయోరుభయతోదేవాశ్వాసురేతాఃప్రజాపతిర్మిథునేనాప్నోత్యభ్యో చ ॥ ॥

ధ్రువామ్ । వై । రిచ్యమానామ్ । యజ్ఞః । అన్వితీ । రిచ్యతే । యజ్ఞమ్ । యజమానః ।
 యజమానమ్ । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । ధ్రువామ్ । అప్యాయమానామిత్య-ప్యాయమానామ్ ।
 యజ్ఞః । అను । ఏతి । ప్యాయతే । యజ్ఞమ్ । యజమానః । యజమానమ్ । ప్రజాఇతిప్ర-
 జాః । ఏతి । ప్యాయతామ్ । ధ్రువా । ప్యుతేన । ఇతి । అహ । ధ్రువామ్ । ఏవ । ఏతి ।
 ప్యాయయతి । తామ్ । అప్యాయమానామిత్య-ప్యాయమానామ్ । యజ్ఞః । అను । ఏతి ।
 ప్యాయతే । యజ్ఞమ్ । యజమానః । యజమానమ్ । ప్రజాఇతి ప్ర-జాః । ప్రజాపతేరితి
 ప్రజా-పతేః । విభానితివి-భాన్ । నామ । లోకః । తస్మిన్నీ । త్వా । దధామి । సహ ।
 యజమానేన । ఇతి ॥ ౨౦ ॥ అహ । అయమ్ । వై । ప్రజాపతేరితి ప్రజా - పతేః ।
 విభానితివి-భాన్ । నామ । లోకః । తస్మిన్నీ । ఏవ । ఏనమ్ । దధాతి । సహ । యజమానేన ।
 రిచ్యతే । ఇవ । వై । ఏతత్ । యత్ । యజతే । యత్ । యజమానభాగమితియజమాన-
 భాగమ్ । ప్రాశ్నాతీతి ప్ర-అశ్నాతి । అత్మానేమ్ । ఏవ । ప్రీణాతి । ఏతావాన్ । వై । యజ్ఞః ।
 యావాన్ । యజమానభాగ ఇతి యజమాన - భాగః । యజ్ఞః । యజమానః । యత్ ।
 యజమానభాగమితి యజమాన-భాగమ్ । ప్రాశ్నాతీతి ప్ర-అశ్నాతి । యజ్ఞే । ఏవ ।
 యజ్ఞమ్ । ప్రతీతి । స్థాప్యయతి । ఏతత్ । వై । సూయవసమితి సు - యవసమ్ ।
 సోదకమితి స-ఉదకమ్ । యత్ । బర్హిహిః । చ । ఆపః । చ । ఏతత్ ॥ ౨౧ ॥ యజమానస్య ।
 ఆయతనమిత్య-యతనమ్ । యత్ । వేదిః । యత్ । పూర్ణపాత్రమితి పూర్ణ - పాత్రమ్ ।
 అన్తర్వేదీత్యన్త-వేది । నినయతీతిని-నయతి । స్వే । ఏవ । ఆయతన ఇత్య-యతనే ।
 సూయవసమితి సు-యవసమ్ । సోదకమితి స-ఉదకమ్ । కురుతే । నత్ । అస్మి । నత్ ।

మే । భూయాః । ఇతి । ఆహ । ఆపః । వై । యజ్ఞః । ఆపః । అమృతమ్ । యజ్ఞమ్ । ఏవ ।
 అమృతమ్ । ఆత్మన్ । ధత్తే । సర్వాణి । వై । భూతాని । వ్రతమ్ । ఉపయన్తమిత్త్యవ -
 యన్తమ్ । అను । ఉపేతి । యన్తి । ప్రాచ్యమ్ । దిశి । దేవాః । ఋత్విజః । మార్గయన్తామ్ ।
 ఇతి । ఆహ । ఏషః । వై । దర్శశ్రూర్థమాసయోరితి దర్శ-శ్రూర్థమాసయోః । అవభృథ
 ఇత్యవ-భృథః ॥ ౨౩ ॥ యాని । ఏవ । ఏనమ్ । భూతాని । వ్రతమ్ । ఉపయన్తమిత్త్యవ -
 యన్తమ్ । అనూపయన్తిత్యను-ఉపయన్తి । తైః । ఏవ । నహ । అవభృథమిత్త్యవ-భృథమ్ ।
 అవేతి । ఏతి । విష్ణుముఖా ఇతి విష్ణు-ముఖాః । వై । దేవాః । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః ।
 ఇమాన్ । లోకాన్ । అనపజయ్యమిత్త్యనప-జయ్యమ్ । అభీతి । అజయన్త్ । యత్ ।
 విష్ణుక్రమానితి విష్ణు-క్రమాన్ । క్రమతే । విష్ణుః । ఏవ । భూత్వా । యజమానః । ఛన్దోభిరితి
 ఛన్దః-భిః । ఇమాన్ । లోకాన్ । అనపజయ్యమిత్త్యనప-జయ్యమ్ । అభీతి । జయతి । విష్ణోః
 క్రమః । అసి । అభిమాతిహేత్యభిమాతి-హా । ఇతి । ఆహ । గాయత్రీ । వై । పృథివీ ।
 త్రైష్టభమ్ । అన్తరిక్షమ్ । జాగతీ । ద్యౌః । అనుష్ఠభీరిత్యాను-స్థుభిః । దిశః । ఛన్దోభిరితి
 ఛన్దః-భిః । ఏవ । ఇమాన్ । లోకాన్ । యథాపూర్వమితియథా-పూర్వమ్ । అభీతి ।
 జయతి ॥ ౨౪ ॥ యజమానేనేతి చైతదవభృథో దిశస్సప్తచ ॥ ౨౫ ॥

అగన్మ । సువః । సువః । అగన్మ । ఇతి । ఆహ । సువర్గమితిసువః-గమ్ । ఏవ ।
 లోకమ్ । ఏతి । సప్తశఇతిసమ్-దృశః । తే । మా । భిభ్వి । యత్ । తే । తవః । తన్వే ।
 తే । మా । ఏతి । వృత్తి । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితియథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ ।
 సుభూరితిసు-భూః । అసి । శ్రేష్ఠః । రశ్మీనామ్ । అయుర్థాఇత్యాయుః-థా । అసి । అయుః

మే । ధేహి । ఇతి । అహా । ఆశిషమిత్య-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । ప్రతి ।
 నై । ఏషః । అస్మాత్ । లోకాత్ । చ్యవతే । యః ॥ ౨౫ ॥ విష్ణుక్రమానితివిష్ణు-క్రమాన్ ।
 క్రమేతే । సువర్గాయేతిసువః-గాయ । హి । లోకాయ । విష్ణుక్రమానితివిష్ణు-క్రమాః । క్రమ్యన్తి
 బ్రహ్మవాదినఇతిబ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । సః । తు । నై । విష్ణుక్రమానితి విష్ణు - క్రమాన్
 క్రమేత । యః । ఇమాన్ । లోకాన్ । భ్రాతృవ్యస్య । సంవిద్యేతీసమ్-విద్య । పునః । ఇమమ్
 లోకమ్ । ప్రత్యవరోహేదితి ప్రతి - అవరోహేత్ । ఇతి । ఏషః । నై । అస్య । లోకస్య ।
 ప్రత్యవరోహేదిప్రతి - అవరోహః । యత్ । అహా । ఇదమ్ । అహమ్ । అముమ్ ।
 భ్రాతృవ్యమ్ । ఆధ్యః । దిగ్భ్య ఇతి దిక్ - భ్యః । అస్యై । దివః । ఇతి । ఇమాన్ । ఏవ ।
 లోకాన్ । భ్రాతృవ్యస్య । సంవిద్యేతీసమ్ - విద్య । పునః । ఇమమ్ । లోకమ్ । ప్రత్యవరోహేతి
 ప్రతి-అవరోహతి । సమితి ॥ ౨౬ ॥ జ్యోతిషా । అభూవమ్ । ఇతి । అహా । అస్మిన్న । ఏష
 లోకే । ప్రతీతి । తిప్తతి । ఐన్ద్రిమ్ । ఆవృతమిత్య-వృతమ్ । అన్వావర్తత్యను-ఆవర్తే । ఇతి
 అహా । అసౌ । నై । ఆదిత్యః । ఇన్ద్రః । తస్య । ఏవ । ఆవృతమిత్య-వృతమ్ । అన్వితీ । పర్యావర్తత
 ఇతిపరి-ఆవర్తతే । దక్షిణా । పర్యావర్తతఇతిపరి-ఆవర్తతే । స్వమ్ । ఏవ । వీర్యమ్ । అన్వితీ
 పర్యావర్తతఇతిపరి-ఆవర్తతే । తస్మాత్ । దక్షిణః । అర్ధః । ఆత్మనః । వీర్యావర్తత
 వీర్యావత్-తర్హః । అథోఇతి । ఆదిత్యస్య । ఏవ । ఆవృతమిత్య-వృతమ్ । అన్వితీ । పర్యావర్తత
 ఇతిపరి-ఆవర్తతే । సమితి । అహమ్ । ప్రజయేతిప్ర-జయీ । సమితి । మయీ । ప్రతేతి
 ప్ర-జా । ఇతి । అహా । ఆశిషమిత్య-శిషమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । సమీర్థ
 ఇతిపరి-ఇర్థః । అగ్నే । మే । దీదిహి । సమేర్థేతీసమ్-విద్ధా । తే । అగ్నే । దీర్ధావమ్ । ఇతి

అహా । యథాయజురితియథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । వసుమానితివసు-మాన్ । యజ్ఞా-
 వసీయాన్ । భూయాసమ్ । ఇతి । అహా । అశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి ।
 శాస్తే । బహు । వై । గార్హపత్యస్యేతిగార్హ-పత్యస్య । అనే । మిశ్రమ్ । ఇవ । చర్మతే ।
 అగ్నిపావమానీభ్యామిత్యాగ్ని-పావమానీభ్యామ్ । గార్హపత్యమితిగార్హ-పత్యమ్ । ఉపేతి-
 తిష్ఠతే । పునాతి । ఏవ । అగ్నిమ్ । పునీతే । అత్మాసమ్ । ద్వాభ్యామ్ । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-
 స్థిత్యై । అగ్నే । గృహపతఇతిగృహ-పతే । ఇతి । అహా ॥ ౨౮ ॥ యథాయజురితియథా-
 యజుః । ఏవ । ఏతత్ । శతమ్ । హిమాః । ఇతి । అహా । శతమ్ । త్వా । హేమన్తాన్ ।
 ఇన్ధిషీయ । ఇతి । వావ । ఏతత్ । అహా । పుత్రస్య । నామ । గృహ్మతి । అన్నాదమిత్యన్న-
 అదమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । కరోతి । తామ్ । అశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏతి । శాస్తే । తస్తవే ।
 జ్యోతిష్మతీమ్ । ఇతి । బ్రూయాత్ । యస్య । పుత్రః । అజాతః । స్యాత్ । తేజస్వీ । ఏవ ।
 అస్య । బ్రహ్మవర్చసీతిబ్రహ్మ-వర్చసీ । పుత్రః । జాయతే । తామ్ । అశిషమిత్యా-శిషమ్ ।
 ఏతి । శాస్తే । అముష్మే । జ్యోతిష్మతీమ్ । ఇతి । బ్రూయాత్ । యస్య । పుత్రః ॥ ౨౯ ॥ జాతః
 స్యాత్ । తేజః । ఏవ । అస్మిన్న । బ్రహ్మవర్చసమితిబ్రహ్మ-వర్చసమ్ । దధాతి । యః । వై ।
 యజ్ఞమ్ । ప్రయుజ్యేతిప్ర-యుజ్య । న । విముఞ్చతీతివి-ముఞ్చతీ । అప్రతిష్ఠానఇత్యప్రతి-
 స్థానః । వై । సః । భవతి । కః । త్వా । యునక్తి । సః । త్వా । వీతి । ముఞ్చతు । ఇతి । అహా ।
 ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । వై । కః । ప్రజాపతినేతిప్రజా-పతినా । ఏవ । ఏనమ్ । యునక్తి
 ప్రజాపతినేతిప్రజా-పతినా । వీతి । ముఞ్చతి । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై । ఈశ్వరమ్ ।
 వై । ప్రతమ్ । అవీశ్వస్థమిత్యవీ-శ్వస్థమ్ । ప్రదహాఇతిప్ర-దహాః । అగ్నే । ప్రతపతఇతిప్రత-

వతే । వ్రతమ్ । అదారిషమ్ । ఇతి । ఆహ । వ్రతమ్ । ఏవ ॥౩౦॥ వీతి । స్తుజతే । కాస్తీ
 అప్రదాహయేత్యప్ర-దాహయ । పరాజ్ । వావ । యజ్ఞః । ఏతి । న । నీతి । వర్తతే । పునః
 యః । వై । యజ్ఞస్య । పునరాలమృమితిపునః-అలమృమ్ । విద్వాన్ । యజతే । తమ్ । అర్చి
 నీతి । వర్తతే । యజ్ఞః । బభూవ । సః । ఏతి । బభూవ । ఇతి । ఆహ । ఏషః । వై । యజ్ఞస్య
 పునరాలమృమితిపునః-అలమృమ్ । తేన । ఏవ । ఏనమ్ । పునః । ఏతి । లభతే । అనవరుద్యేత్య
 నవ-రుద్ధా । వై । ఏతస్య । విరాడితివి-రాట్ । యః । అహితాగ్నిరిత్యాహిత-అగ్నిః । సన్న్వి
 అసభః । ప్రశమః । ఖలు । వై । బ్రాహ్మణస్య । సభా । ఇష్టా । ప్రాజ్ । ఉత్త్రమ్యేత్యుత్-త్రమ్
 బ్రూయాత్ । గోమానితిగో-మాన్ । అగ్నే । అవీమానిత్యవీ-మాన్ । అశ్వీ । యజ్ఞః । ఇతి ।
 అవేతి । సభామ్ । రున్తే । ప్రేతి । సహస్రమ్ । ప్రశూన్ । అప్నోతి । ఏతి । అస్య । ప్రజాయామితి
 ప్ర-జాయామ్ । వాజీ । జాయతే ॥౩౧॥ యస్సమాశిష్యహపతఇత్యాహాముష్టై జ్యోతిష్యతీ
 మితిబ్రాయాద్యస్యపుత్రోవ్రతమేవఖలువైచతుర్విగ్ంశతిశ్చ ॥౬॥

దేవ । సవితః । ప్రేతి । సువ । యజ్ఞమ్ । ప్రేతి । సువ । యజ్ఞపతిమితియజ్ఞ-పతిమ్
 భగాయ । దివ్యః । గన్తర్వః ॥ కేతహరితికేత-హః । కేతమ్ । నః । పునాతు । వాచః । పతిః
 వాచమ్ । అద్య । స్వదాతి । నః ॥ ఇష్టస్య । వజ్రః । అసి । వాత్రష్టుఇతివాత్ర-ష్టుః । త్వయా
 అయమ్ । వృతమ్ । వర్ధాత్ ॥ వాజస్య । ను । ప్రసవఇతిప్ర-సవే । మాతరమ్ । మహీమ్
 అర్చితిమ్ । నామ । వచసా । కరామహే ॥ యస్యామ్ । ఇదమ్ । విశ్వమ్ । భువనమ్ ।
 అచివేతేత్యా-చివేశ । తస్యామ్ । నః । దేవః । సవితా । ధర్మ । సావిషత్ ॥ అఘ్నిత్యవ-సు ॥
 ౩౨ ॥ అస్తా । అమృతమ్ । అఘ్నిత్యవ-సు । భేషజమ్ । అపామ్ । ఉత । ప్రశస్తిష్యతిప్ర-

శస్త్రమ్ । అశ్వః । భవథ । వాజినః ॥ వాయుః । వా । త్వా । మనుః । వా । త్వా । గస్త్రాహ
 నప్రవిగ్ంశతిరితిసప్ర-విగ్ంశతిః ॥ తే । అగ్రే । అశ్వమ్ । ఆయుజ్జన్తు । తే । అస్మిన్ । జవమ్
 ఏతి । అదధుః ॥ అపామ్ । నపాత్ । అశుహేమన్నిత్యాశు-హేమన్తు । యః । ఊర్విః । కకుద్గానితి
 కకుత్-మాన్ । ప్రతూర్తిరితిప్ర-తూర్తిః । వాజసాతమతివాజ-సాతమః । తేన । అయమ్
 వాజమ్ । సేత్ ॥ విద్యోః । క్రమః । అసి । విద్యోః । క్రాంతమ్ । అసి । విద్యోః । విక్రాంతమితి వి-
 క్రాంతమ్ । అసి । అజ్ఞా । నృద్వావితని-అజ్ఞా । అభితు । రథమ్ । యా । ధాన్తమ్ । వాతాగ్రమితి
 వాత-అగ్రమ్ । అన్వితి । సర్పరన్తావితసమ్-చరన్తా । దూరేహేతిరితిదూరే-హేతిః ।
 ఇన్ద్రియావానితీన్ద్రియ-వాన్ । పతత్రీ । తే । నః । అగ్నయః । పప్రయః । పారయన్తు ॥ ౩౩ ॥

అష్టున్యజ్ఞా వర్చరశ చ ॥ ౩ ॥

దేవస్య । అహమ్ । సవితుః । ప్రసవతిప్ర-సవే । బృహస్పతినా । వాజజితేతి వాజ-
 జితా । వాజమ్ । జేషమ్ । దేవస్య । అహమ్ । సవితుః । ప్రసవతిప్ర-సవే । బృహస్పతినా
 వాజజితేతివాజ-జితా । వర్షిష్ఠమ్ । నాకమ్ । రుహేయమ్ । ఇన్ద్రాయ । వాచమ్ । వదత
 ఇన్ద్రమ్ । వాజమ్ । జాపయత । ఇన్ద్రః । వాజమ్ । అజయిత్ ॥ అశ్వాజనీత్యశ్వ-అజని ।
 వాజని । వాజేషు । వాజినీవతీతివాజినీ-వతి । అశ్వాన్ । సమధ్వితిసమత్-సు । వాజయ ॥
 అర్వా । అసి । సప్తః । అసి । వాజీ । అసి । వాజినః । వాజమ్ । ధావత । మరుతామ్ । ప్రసవతి
 ప్ర-సవే । జయత । వీతి । యోజనా । మిమిధ్వమ్ । అధ్వనః । స్మభీత ॥ ౩౪ ॥ కాష్ఠామ్
 గర్భత । వాజేవాజతివాజే-వాజే । అవత । వాజినః । నః । ధనేషు । విప్రాః । అమృతాః ।
 ఋతజ్ఞాత్యత-జ్ఞా ॥ అస్య । మధ్యః । పిబత । మాదయధ్వమ్ । తృప్తాః । యాత । సభిధిరితి

ప్రతి-భిః । దేవయానైరితిదేవ-యానైః ॥ తే । నః । అర్చనః । హవనశ్రుతజతిహవన-
 శ్రుతః । హవేమ్ । విశ్వే । శృణ్వన్తు । వాజినః ॥ మితద్రవజతిమిత-ద్రవః । సహజసాజతి
 సహస్ర-సాః । మేధసాతేతిమేధ-సాతా । సనిష్ఠవః ॥ మహాః । యే । రత్నమ్ । సమిధేష్ఠ
 సమ్-ఇథేషు । జుభిరే । శమ్ । నః । భవన్తు । వాజినః । హవేషు ॥ దేవతాతేతిదేవ-తాతా ।
 మితద్రవజతిమిత-ద్రవః । స్వర్యాజతిసు-అర్యా । జమ్భయన్తుః । అహిమ్ । పృశీమ్ ।
 రక్షాగ్ంసి । సనేమి । అస్మత్ । యుయవన్మి ॥ ౩౧ ॥ అమీవాః ॥ ఏషః । స్థా । వాజీ ।
 క్షిప్రణిమ్ । తుర్రణ్యతి । గ్రీవాయామ్ । ఐర్ధః । అపిక్తక్షిత్వపి-క్షే । అసనీ ॥ శ్రతుమ్ ।
 దధిక్రాజతిదధి-క్రాః । అన్వితి । సన్తవీత్సరితీసమ్-తవీత్సత్ । పథామ్ । అజాగ్ంసి ।
 అన్వితి । ఆపనీఫణదిత్యా-వనీఫణత్ ॥ ఉత । స్మ । అస్య । ద్రవతః । తుర్రణ్యతః । పర్థమే
 న । వేః । అన్వితి । వాతి । ప్రగర్ధినజతిప్ర-గర్ధినః ॥ శ్వేనస్య । ఇవ ॥ ద్రజతః । అజ్యహమ్ ।
 పరీతి । దధిక్రావ్ణజతిదధి-క్రావ్ణః । సహ । ఊర్జా । తరిత్రతః ॥ ఏతి । మా । వాజస్య
 ప్రసవజతిప్ర-సవః । జగమ్మాత్ । ఏతి । ద్యావాపృథివీజతిద్యావా-పృథివీ । విత్వశమ్భా
 జతివిత్వ-శమ్భా ॥ ఏతి । మా । గన్తామ్ । పితరా ॥ ౩౨ ॥ మాతరా । చ । ఏతి । మా ।
 సోమః । అమృతత్వాయేత్యమృత-త్వాయ । గమ్మాత్ ॥ వాజినః । వాజజితజతివాజ-జితః
 వాజమ్ । సరిష్ఠన్తుః । వాజమ్ । జేష్ఠన్తుః । బృహస్పతేః । భాగమ్ । అవేతి । జిఘ్రత । వాజినః
 వాజజితజతివాజ-జితః । వాజమ్ । సస్త్రివాగ్ంసః । వాజమ్ । జిగ్రివాగ్ంసః । బృహస్పతే
 భాగే । నీతి । మృధ్యమ్ । ఇయమ్ । వః । సా । సత్యా । సన్యేతీసమ్-ధా । అథూత్ । యామ్
 ఇన్యేద । సమధర్మమితీసమ్-అధర్మమ్ । అజీతివత । వనస్త్రితయః । జన్యేమ్ । వాజమ్ ।

ఏతి । ముచ్యధ్వమ్ ॥ ౩౭ ॥ స్యభీతయుయవన్వితరా ద్వితార్విగంశచ ॥ ౪ ॥

క్షతస్య । ఉల్బమ్ । అసి । క్షతస్య । యోనిః । అసి । జాయే । ఏతి । ఇహి । సువః ।
 రోహవ । రోహవ । హి । సువః । అహమ్ । నౌ । ఉభయోః । సువః । రోక్ష్యామి । వాఙః ।
 చ । ప్రసవఇతిప్ర-సవః । చ । అపిజఇత్యపి-జః । చ । క్రతుః । చ । సువః । చ । మూర్ధా । చ ।
 వ్యక్తియైతివి-అక్తియః । చ । అన్తాయనః । చ । అన్తః । చ । భౌవనః । చ । భువనః । చ ।
 అధిపతిరిత్యధి-పతిః । చ ॥ ఆయుః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । ప్రాణఇతిప్ర-అనః । యజ్ఞేన
 కల్పతామ్ । అపానఇత్యప-అనః ॥ ౩౮ ॥ యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । వ్యాసఇతివి-అనః ।
 యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । చక్షుః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । శ్రోత్రమ్ । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । మనః
 యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । వాక్ । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । అత్మా । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । యజ్ఞః ।
 యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । సువః । దేవాన్ । అగన్త్య । అమృతాః । అభూమ । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-
 పతేః । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । అభూమ । సమితి । అహమ్ । ప్రజయేతిప్ర-జయా । సమితి ।
 మయా । ప్రజేతిప్ర-జా । సమితి । అహమ్ । రాయః । పోషేణ । సమితి । మయా । రాయ
 పోషి । అన్నాయ । త్వ । అన్నాద్యాయేత్యన్న-అద్యాయ । త్వ । వాజాయ । త్వ । వాజజిత్వాయ
 ఇతివాజ-జిత్వాయై । త్వ । అమృతమ్ । అసి । పుష్టిః । అసి । ప్రజననమితిప్ర-జననమ్ ।
 అసి ॥ ౩౯ ॥ అపానో వాజాయ నవచ ॥ ౪ ॥

వాజస్య । ఇమమ్ । ప్రసవఇతిప్ర-సవః । సుపువే । అగ్రే । సోమమ్ । రాజానమ్ ।
 ఓషధీషు । అప్సిత్వప్-సు ॥ తాః । అస్మభ్యమిత్వస్య-భ్యమ్ । మధుమతీరితిమధు-మతీ
 భవన్తు । వయమ్ । రాష్ట్రే । జాగ్రియామ । పురోహితాఇతిపురో-హితాః ॥ వాజస్య । ఇమమ్

ప్రసవఱతీప్ర-సవః । ఏతీ । బభూవ । ఇమా । చ । విశ్వ । భువనాని । సర్వతః ॥ సః ।
 విరాజమితివి-రాజమ్ । పరీతి । ఏతి । ప్రజానన్నితిప్ర-జానన్ । ప్రజామితిప్ర-జామ్ ।
 పుష్టిమ్ । వర్ణయమానః । అస్మేఱతి ॥ వాజస్య । ఇమామ్ । ప్రసవఱతీప్ర-సవః । శీశ్రియే ।
 దివమ్ । ఇమా । చ । విశ్వ । భువనాని । సప్రూడితీనమ్-రాట్ ॥ అదిభుస్తమ్ । దాపయత్తు
 ప్రజానన్నితిప్ర-జానన్ । రయిమ్ ॥ ౪౦ ॥ చ । సః । సర్వవీరామితిసర్వ-వీరామ్ । నీతి ।
 యచ్చతు ॥ అగ్నే । అచ్చ । వద । ఇహ । సః । ప్రతీతి । సః । సుమనాఱతిసు-మనాః । భవ ॥
 ప్రేతి । సః । యచ్చ । భువః । పతే । ధనదాఱతిధన-దాః । అసి । సః । త్వమ్ ॥ ప్రేతి ।
 సః । యచ్చతు । అర్యమా । ప్రేతి । భగః । ప్రేతి । బృహస్పతీః ॥ ప్రేతి । దేవాః । ప్రేతి । ఉత
 సూన్యతా । ప్రేతి । వాక్ । దేవీ । దదాతు । సః ॥ అర్యమడిమ్ । బృహస్పతీమ్ । ఇన్ద్రమ్ ।
 దానాయ । చోదయ ॥ వాచమ్ । విష్ణుమ్ । సరస్వతీమ్ । సవితారమ్ ॥ ౪౧ ॥ చ । వాజినమ్ ॥
 సోమమ్ । రాజానమ్ । వరుణమ్ । అగ్నిమ్ । అన్వారభామహాఱత్యసు-ఆరభామహే ॥
 ఆదిత్యాన్ । విష్ణుమ్ । సూర్యమ్ । బ్రహ్మణమ్ । చ । బృహస్పతీమ్ ॥ దేవస్య । త్వా । సవితః ।
 ప్రసవఱతీప్ర-సవే । అశ్వినోః । బాహుభ్యామితిబాహు-భ్యామ్ । పూష్టః । హస్తాభ్యామ్ ।
 సరస్వత్యై । వాచః । యన్తుః । యన్త్రేణ । అగ్నేః । త్వా । సామ్రాజ్యేనేతిసామ్-రాజ్యేన । అభీతి
 సిక్ష్వామి । ఇన్ద్రస్య । బృహస్పతేః । త్వా । సామ్రాజ్యేనేతిసామ్-రాజ్యేన । అభీతి । సిక్ష్వామి ॥ ౪౨ ॥
 రయిగ్ం సవితారగ్ంపత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

అగ్నిః । ఏకాక్షరేణేశ్యక-అక్షరేణ । వాచమ్ । ఉదితి । అజయత్ । అశ్వినో । ద్విక్షరేణ
 ద్వి-అక్షరేణ । ప్రాణాప్రాణావితిప్రాణ-అప్రాణా । ఉదితి । అజయత్తామ్ । విష్ణుః । త్రిక్షరేణ

త్రి-అక్షరేణ । త్రిన్ । లోకాన్ । ఉదితి । అజయత్ । సోమః । చతురక్షరేణేతిచతుః-అక్షరేణ
 చతుష్పదేతిచతుః-పదః । పశూన్ । ఉదితి । అజయత్ । పూషా । పశ్చాక్షరేణేతిపశ్చ-
 అక్షరేణ । పక్షిమ్ । ఉదితి । అజయత్ । ధాతా । పదక్షరేణేతిపద-అక్షరేణ । పద । ఋతూన్
 ఉదితి । అజయత్ । మరుతః । సప్తాక్షరేణేతిసప్త-అక్షరేణ । సప్తపదామితిసప్త-పదామ్ ।
 శక్వరీమ్ । ఉదితి । అజయన్ । బృహస్పతిః । అష్టాక్షరేణేతిఅష్టా-అక్షరేణ । గాయత్రీమ్ । ఉదితి
 అజయత్ । మిత్రః । నవాక్షరేణేతినవ-అక్షరేణ । త్రివృతమితిత్రి-వృతమ్ । స్తోమమ్ ।
 ఉదితి । అజయత్ ॥ ౪౩ ॥ వరుణః । దశాక్షరేణేతిదశ-అక్షరేణ । విరాజమితివి-రాజమ్ ।
 ఉదితి । అజయత్ । ఇన్ద్రః । ఏకాదశాక్షరేణేతిఏకాదశ-అక్షరేణ । త్రిష్టభమ్ । ఉదితి । అజయత్
 విశ్వే । దేవాః । ద్వాదశాక్షరేణేతిద్వాదశ-అక్షరేణ । జగతీమ్ । ఉదితి । అజయన్ । వసవః
 త్రయోదశాక్షరేణేతిత్రయోదశ-అక్షరేణ । త్రయోదశమితిత్రయః-దశమ్ । స్తోమమ్ । ఉదితి
 అజయన్ । రుద్రాః । చతుర్దశాక్షరేణేతిచతుర్దశ-అక్షరేణ । చతుర్దశమితిచతుః-దశమ్ ।
 స్తోమమ్ । ఉదితి । అజయన్ । ఆదిత్యాః । పంచదశాక్షరేణేతిపంచదశ-అక్షరేణ । పంచదశమితి
 పంచ-దశమ్ । స్తోమమ్ । ఉదితి । అజయన్ । అదీతిః । షోడశాక్షరేణేతిషోడశ-అక్షరేణ ।
 షోడశమ్ । స్తోమమ్ । ఉదితి । అజయత్ । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । సప్తదశాక్షరేణేతి
 సప్తదశ-అక్షరేణ । సప్తదశమితిసప్త-దశమ్ । స్తోమమ్ । ఉదితి । అజయత్ ॥ ౪౪ ॥

॥ త్రివృతగ్ం స్తోమముదజయద్భట్పత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౧ ॥

ఉపయామగృహీతజత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । నృషదమితిన్రు-సదమ్ । త్వా ।
 ద్రుషదమితిద్రు-సదమ్ । భువననదమితిభువన-సదమ్ । ఇన్ద్రాయ । జన్తమ్ । గృహ్వాహి

ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । ఉపయామగృహీతఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి
అప్పుషదమిత్యపు-సదమ్ । త్వా । పుతసదమితీపుత-సదమ్ । వ్యోమసదమితీవ్యోమ-
సదమ్ । ఇన్ద్రాయ । జుష్టమ్ । గృహ్తామి । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । ఉపయామ
గృహీతఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । పృథివిషదమితీపృథివి-సదమ్ । త్వా । అన్తరిక్షసద
మిత్యన్తరిక్ష-సదమ్ । నాకసదమితీనాక-సదమ్ । ఇన్ద్రాయ । జుష్టమ్ । గృహ్తామి । ఏషః ।
తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా ॥ యే । గ్రహాః । పృథ్విజనీనాఇతిపృథ్వి-జనీనాః । యేషామ్
తిస్రః । పరమజాఇతిపరమ-జాః ॥ దైవ్యః । కోశః ॥ ౪౫ ॥ సముద్భిత్తఇతిసమ్-ఉద్భిత్తః ॥
తేషామ్ । విశిప్రియాణామితివి-శిప్రియాణామ్ । ఇషమ్ । ఊర్ధ్వమ్ । సమితి । అగ్రభీమ్ ।
ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా ॥ అపామ్ । రసమ్ । ఉద్వయసమిత్యై-వయసమ్
సూర్యరశ్మిమితిసూర్య-రశ్మిమ్ । సమాభృతమితిసమ్-అభృతమ్ ॥ అపామ్ । రసస్య । యః
రసః । తమ్ । వః । గృహ్తామి । ఉత్తమమిత్యై-త్తమమ్ । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ ।
త్వా ॥ అయా । విష్వాఇతివి-స్థాః । జనయన్న్ । కర్వరాణి । సః । హి । ఘృణిః । ఉరుః ।
వరాయ । గాతుః ॥ సః । ప్రతి । ఉదితి । ఇత్ । ధరుణః । మధ్వః । అగ్రమ్ । స్వాయామ్ ।
యత్ । తనువామ్ । తనూమ్ । ఐరయత ॥ ఉపయామగృహీతఇత్యుపయామ-గృహీతః ।
అసి । ప్రజాపతయైప్రజా-పతయే । త్వా । జుష్టమ్ । గృహ్తామి । ఏషః । తే । యోనిః ।
ప్రజాపతయైప్రజా-పతయే । త్వా ॥ ౪౬ ॥ కోశస్తనువాన్తయోదశ చ ॥ ౧౨ ॥

అన్వితి । అహ । మాసాః । అన్వితి । ఇత్ । వనాని । అన్వితి । ఓషధిః । అన్వితి ।
పర్వతాసః ॥ అన్వితి । ఇష్టమ్ । రోదసీఇతి । వావశానేఇతి । అన్వితి । అవః । అజిహత్ ।

జాయమానమ్ ॥ అన్వితీ । తే । దాయ । మహే । ఇన్ద్రియాదు । సత్రా । తే । విశ్వమ్ ।
 అన్వితీ । వృత్రహత్యఇతివృత్ర-హత్యే ॥ అన్వితీ । క్షతమ్ । అన్వితీ । సహా । యజత్ర । ఇష్ట
 దేవభిః । అన్వితీ । తే । నృపహ్యఇతిన్రు-సహ్యే ॥ ఇన్ద్రియాదుమ్ । అసు । నారిషు । సుపత్నీమితి
 సు-పత్నీమ్ । అహమ్ । అశ్రవమ్ ॥ న । హి । అస్యాః । అపరమ్ । చన । జరసా ॥ ౪౭ ॥
 మరతే । పతిః ॥ న । అహమ్ । ఇన్ద్రియాదు । రారణ । సఖ్యుః । పృషాకపిరితిపృషా-కపిః ।
 ఋతే ॥ యస్య । ఇదమ్ । అప్యమ్ । హవిః । ప్రియమ్ । దేవేషు । గచ్ఛతి ॥ యః । జాతః । ఏష
 ప్రథమః । మనస్వాన్ । దేవః । దేవాన్ । క్రతునా । పర్యభూషదితిపరి-అభూషత్ ॥ యస్య
 కుష్మాత్ । రోదనీఇతి । అభ్యసేతామ్ । నృష్టస్య । మహ్నీ । సః । జనాసః । ఇష్టః ॥ ఏతి ।
 తే । మహాః । ఇన్ద్రి । ఊతీ । ఉగ్ర । సమన్యవఇతిస-మన్యవః । యత్ । సమరన్తేతిసమ్-
 అరన్త । సేనాః ॥ పతాతి । దిద్యుత్ । నర్యస్య । భాహువోః । మా । తే ॥ ౪౮ ॥ మనః ।
 విష్వదియగితివిష్వ-దియక్ । వీతి । చారీత్ ॥ మా । నః । మర్ధిః । ఏతి । భర । దద్ధి ।
 తత్ । నః । ప్రేతి । దాశుషే । దాతవే । భూరి । యత్ । తే ॥ నవ్యే । దేష్టే । శస్తే । అస్మిన్న ।
 తే । ఉక్తే । ప్రేతి । బ్రవామ । వయమ్ । ఇన్ద్రి । స్తువన్తః ॥ ఏతి । తు । భర । మాకిః । ఏతత్
 పరీతి । స్థాత్ । విద్యుహి । త్వా । వసుపతిమితివసు-పతిమ్ । వసూనామ్ ॥ ఇన్ద్రి । యత్
 తే । మాహీనమ్ । దత్రమ్ । అస్తి । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । తత్ । హర్యశ్వేతిహరి-అశ్వ ॥
 ౪౯ ॥ ప్రేతి । యన్ద్రి ॥ ప్రదాతారమితిప్ర-దాతారమ్ । హవామహే । ఇన్ద్రిమ్ । ఏతి ।
 హవిషా । వయమ్ ॥ ఉభా । హి । హస్తా । వసునా । పృణస్య । ఆ । ప్రేతి । యన్దు ।
 దక్షిణాత్ । ఏతి । ఉత । సవ్యాత్ ॥ ప్రదాతేతిప్ర-దాతా । వత్రీ । వృషభః । తురాషాట్ ।

శుష్కీ రాజా వృత్రహతీవృత్ర-హా సోమపావేతీసోమ-పాహా ॥ అస్మిన్న యజ్ఞే బర్హిషి
 ఏతీ నిషద్యేతీని-సద్యః అథ భవ యజమానాయ శం యోః ॥ ఇన్ద్రః సుత్రామేతీసు-
 త్రామా స్వవానితిస్వ-వాన్ అహోభిరిత్యవః-భిః సుమృద్దీకఇతీసు-మృద్దీకః భవతు
 విశ్వవేదాఇతీవిశ్వ-వేదాః ॥ బాధతామ్ ద్వేషః అభయమ్ కృణోతు సువీర్యస్యేతీసు-
 వీర్యస్య ॥ ౫౦ ॥ వతయః స్యామ తస్య వయమ్ సుమతావితిసు-మతా యజ్ఞీయస్య
 అవీతీ భద్రే సోమనసే స్యామ ॥ నః సుత్రామేతీసు-త్రామా స్వవానితిస్వ-వాన్
 ఇన్ద్రః అస్మే ఇతీ ఆరాత్ చిత్ ద్వేషః ససుతః యుయోతు ॥ రేవతీః నః సద్ధూర్ధ
 ఇతీసధ-మాదః ఇన్ద్రే సన్తు తువివాజాఇతీతువి-వాజాః ॥ క్షుమన్తః యాభిః మదేమ
 ప్రో ఇతీ స్వితీ అన్తై పురోరథమితీపురః-రథమ్ ఇన్ద్రాయ శూషమ్ అర్చత ॥ అభీతీ
 చిత్ ఉ లోకకృదితీలోక-కృత్ సణ్ణే సమధ్వితిసమత్-సు వృత్రహతీవృత్ర-హా ॥
 అస్మాకమ్ బోధి చోదితా నభంతామ్ అన్యకేషామ్ ॥ జ్యాకాః అధీతీ ధన్వస్వితిధన్వ-సు ॥
 ౫౧ ॥ జరసామాతే హర్యశ్వ సువీర్యస్యాధ్యేకం చ ॥ ౫౨ ॥

పాకయజ్ఞగ్ంసగ్ంశ్రవాఃపరోక్షంబర్హిషిషోహంధ్రువామగన్మేత్యావాదేవసవితర్దేవస్యా
 హంక్షత్రస్యోల్బంవాజస్యాగ్నిరేకాక్షరేణోపయామగృహీతోసిన్మషదమన్యహత్రయోదశ ॥ ౫౩ ॥
 పాకయజ్ఞంపరోక్షంధ్రువాంవిస్మజతేచనస్సర్వవీరాంపతయస్వామైకపశ్చాశత్ ॥ ౫౪ ॥

॥ పాకయజ్ఞంధన్వసు ॥

హరిః ఓమ్ ॥

॥ తథ్యత్ ॥

సప్తమ ప్రశ్న స్సమాప్తః